

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 29 травня 2020 року

Хмельницький

№72/17-р/к

справа № 72/13-20

*Про порушення законодавства
про захист економічної
конкуренції*

Під час здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Виконавчий комітет Хмельницької міської ради (далі – ВК Хмельницької МР, Організатор) надав Хмельницькому обласному територіальному відділенню Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) копію рішення від 09.08.2018 року №632 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 06.09.2017 року №607 «Про затвердження Порядку організації та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницький, типової форми Договору про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому, встановлення Умов конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому та втрату чинності рішень виконавчого комітету».

За результатами розгляду вищезазначеного рішення Відділенням та зважаючи на те, що вищевказані дії не призвели до суттєвого спотворення конкуренції, не завдали значних збитків суспільству адміністративною колегією Відділення ВК Хмельницької МР було надано Рекомендації від 17.01.2020 року за №72/01-р/к/к згідно з яких було рекомендовано припинити дії, які полягають у необґрунтованому встановленні та застосуванні додаткової умови на участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому щодо наявності власної або орендованої виробничо-технічної бази, розміщеної на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу.

За результатами розгляду рекомендації Відділення від 17.01.2020 року за №72/01-р/к/к листом від 14.02.2020 року №12-254-0218 ВК Хмельницької МР проінформував про розгляд рекомендацій, однак, зазначив, що: дана умова зумовлена рядом факторів, які впливають на здійснення, насамперед, безпечних перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в місті Хмельницькому.

Адміністративною колегією Відділення було розпочато розгляд справи №72/13-20 відносно ВК Хмельницької МР.

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – адміністративна колегія Відділення) розглянувши матеріали справи №72/13-20 про порушення ВК Хмельницької МР законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів влади, які можуть призвести до обмеження конкуренції, та подання з попередніми висновками у

справі №72/13-20 від 02.04.2020 року № 72-03/25 - п, за участю уповноваженого представника ВК Хмельницької МР завідувача сектору контролю управління транспорту та зв'язку Хмельницької міської ради Костика Костянтина Олександровича.

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 28 лютого 2020 року №72/13 - рп/к розпочато розгляд справи № 72/13-20 (далі – Справа) відносно ВК Хмельницької МР (вул. Гагаріна, 3, м. Хмельницький, 29000, ідентифікаційний код юридичної особи - 04060772) за дії, які полягали у необґрунтованому встановленні та застосуванні додаткової умови на участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому щодо наявності власної або орендованої виробничо-технічної бази, розміщеної на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів влади, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (2) Листом від 15.04.2020 року № 72-02/695 ВК Хмельницької МР було направлено Подання з попередніми висновками у справі від 02.04.2020 року № 72-03/25 – п.
- (3) Листом від 15.04.2020 року № 72-02/695 ВК Хмельницької МР було направлено запрошення на засідання адміністративної колегії Відділення.

2. Відповідач

- (4) Відповідачем у справі є ВК Хмельницької МР (вул. Гагаріна, 3, м. Хмельницький, 29000, ідентифікаційний код юридичної особи - 04060772).
- (5) ВК Хмельницької МР здійснює свої повноваження відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», розглядає і вирішує питання, віднесені цим Законом до відання виконавчих органів міської ради. У своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, розпорядженнями Хмельницької обласної державної адміністрації, загальнообов'язковими рішеннями Хмельницької обласної ради.
- (6) ВК Хмельницької МР відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є органом місцевого самоврядування.

3. Обставини справи

- (6) Під час розгляду Справи Відділенням встановлено наступне
- (7) Організатором перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі м. Хмельницький є ВК Хмельницької МР (вул. Гагаріна, 3, м. Хмельницький, 29000, ідентифікаційний код юридичної особи - 04060772).
- (8) Відповідно до статті 5 Закону України «Про автомобільний транспорт» основним завданням державного регулювання та контролю у сфері автомобільного транспорту є створення умов безпечного, якісного й ефективного перевезення пасажирів та вантажів, надання додаткових транспортних послуг.
- (9) Державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані на:
 - забезпечення балансу інтересів держави, органів місцевого самоврядування, користувачів транспортних послуг та підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб - суб'єктів господарювання на автомобільному транспорті незалежно від форм власності;

- захист прав споживачів під час їх транспортного обслуговування;
 - захист національного ринку транспортних послуг та суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту;
 - створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та розвиток конкуренції.
- (10) Відповідно до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» забезпечення організації пасажирських перевезень на міських автобусних маршрутах загального користування покладається на виконавчий орган сільської, селищної, міської ради відповідного населеного пункту.
- (11) Враховуючи викладене, у відповідних органів влади наявні повноваження та функції контролю за перевізниками, які здійснюють обслуговування пасажирів на маршрутах загального користування на відповідних територіях.
- (12) Відповідно до статей 43 і 44 Закону, визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах і організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.
- (13) Для підготовки та проведення конкурсу органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування утворюють конкурсний комітет, до складу якого входять представники відповідних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань безпеки на наземному транспорті, та територіальних органів Міністерства внутрішніх справ України, відповідальних за безпеку дорожнього руху, а також громадських організацій у сфері автомобільного транспорту.
- (14) У конкурсі на визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування можуть брати участь автомобільні перевізники, які мають ліцензію на той вид послуг, що виносять на конкурс, на законних підставах використовують у достатній кількості сертифіковані автобуси відповідного класу, відповідають вимогам, викладеним у статті 34 Закону України «Про автомобільний транспорт».
- (15) Згідно із пунктом 28 Порядку організатор або робочий орган публікує в друкованих засобах масової інформації не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку конкурсу оголошення про конкурс (крім друкованих оголошення може бути розміщено також в інших засобах масової інформації), яке повинне містити таку інформацію:
- 1) найменування організатора та робочого органу;
 - 2) порядковий номер та основні характеристики кожного об'єкта конкурсу: на міжміському маршруті номер рейсу, початковий та кінцевий пункти маршруту, протяжність, час відправлення з кінцевих пунктів та прибуття до них, особливості періодичності виконання перевезень, рекомендовану кількість зірочок за параметрами комфортності; на міському та приміському маршруті - номер маршруту, найменування кінцевих зупинок, кількість оборотних рейсів або кількість автобусів для забезпечення перевезень, режим руху та інтервал, особливості періодичності виконання перевезень (сезонний, у певні дні тижня тощо);
 - 3) умови конкурсу;
 - 4) порядок одержання необхідної інформації про об'єкт конкурсу;
 - 5) кінцевий строк прийняття документів для участі в конкурсі;
 - 6) найменування організації, режим її роботи та адреса, за якою подаються документи для участі в конкурсі;
 - 7) місце та дата одержання бланків документів для участі в конкурсі;
 - 8) місце, дата та час початку проведення засідання конкурсного комітету;
 - 9) розмір плати за участь у конкурсі;
 - 10) телефон для довідок (електронна адреса або адреса веб-сайту) з питань проведення

конкурсу.

- (16) Згідно з статтею 34 Закону України «Про автомобільний транспорт» автомобільний перевізник повинен:
- виконувати вимоги цього Закону та інших законодавчих і нормативно-правових актів України у сфері перевезення пасажирів та/чи вантажів;
 - утримувати транспортні засоби в належному технічному і санітарному стані та забезпечувати їх зберігання відповідно до вимог статті 21 цього Закону;
 - забезпечувати контроль технічного і санітарного стану транспортних засобів перед виїздом на маршрут;
 - забезпечувати проведення медичного контролю стану здоров'я водіїв;
 - організувати проведення періодичного навчання водіїв методам надання домедичної допомоги потерпілим від дорожньо-транспортних пригод;
 - забезпечувати умови праці та відпочинку водіїв згідно з вимогами законодавства;
 - забезпечувати проведення стажування та інструктажу водіїв у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту;
 - забезпечувати безпеку дорожнього руху.
- (17) Статтею 21 цього Закону передбачено, що власники (користувачі) автобусів, що використовуються для перевезення пасажирів на комерційній основі, повинні забезпечувати їх зберігання у спеціально пристосованих для цього приміщеннях, гаражах, на майданчиках, стоянках, забезпечених засобами охорони. Власникам (користувачам) транспортних засобів забороняється зберігання їх у житлових зонах поза спеціально відведеними для цього майданчиками.
- (18) Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 року №1081 затверджено Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (далі – Порядок) і є обов'язковим для виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами (організаціями), залученими на договірних умовах для організації забезпечення проведення конкурсів, конкурсними комітетами та автомобільними перевізниками.
- (19) Постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 року №180 до Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 року №1081 (надалі - Порядок), було внесено ряд змін.
- (20) Згідно з частиною першою пункту 10 Порядку Організатор перевезень затверджує умови конкурсу, в тому числі обов'язкові, відповідно до [статті 44](#) Закону України “Про автомобільний транспорт”. Крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS-системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті, тощо). Організатор встановлює вимогу щодо забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські внутрішньообласні автобусні маршрути загального користування, транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 35 відсотків загальної кількості автобусів до 31 грудня 2019 р. та до 50 відсотків - з 1 січня 2020 року.
- (21) Метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах окрім іншого є створення конкурентного середовища (Пункт 5 Порядку).
- (22) Отже, з метою створення конкурентного середовища встановлені організатором умови, що стосуються відповідного об'єкту конкурсу обов'язково мають бути обґрунтовані у спосіб не заборонений чинним законодавством.

4. Аналіз змісту рішення виконавчого комітету Хмельницької міської ради

- (23) Виконавчим комітетом Хмельницької міської ради, як організатором перевезень на відповідній території, прийнято рішення від 09.08.2018 року №632 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 06.09.2017 року №607 «Про затвердження Порядку організації та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницький, типової форми Договору про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому, встановлення Умов конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому та втрату чинності рішень виконавчого комітету».
- (24) Додатком 2 до цього рішення затверджено умови конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування де однією із основних засад організації пасажирських перевезень визначено наявність власної або орендованої виробничо-технічної бази, на якій забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктажі, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання, розміщену на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу.
- (25) 4 жовтня 2018 року та 31 жовтня 2019 року виконавчим комітетом Хмельницької міської ради були проведені конкурси з перевезення пасажирів в звичайному режимі руху. Однією з основних умов цих конкурсів було визначено умову про те, що перевізник – претендент при подачі документів на участь в конкурсах з перевезення пасажирів в звичайному режимі руху у м. Хмельницькому зобов'язаний мати власну або орендовану виробничо-технічну базу, на якій забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктажі, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання, розміщену на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу.
- (26) Тобто, суб'єктам господарювання – перевізникам у яких власна або орендована виробничо-технічна база, на якій забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктажі, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання розміщена на відстані понад 20 кілометрів від місця формування рейсу відповідних об'єктів конкурсу, недоцільно подавати документи на участь у конкурсах так, як їх пропозиції не відповідатимуть умовам конкурсів та конкурсною комісією будуть відхилені.
- (27) Отже, в результаті таких дій ВК Хмельницької МР звужено кількість потенційних суб'єктів господарювання – перевізників, які спроможні прийняти участь у конкурсах, що може призвести до обмеження конкуренції під час проведення конкурсів з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах у м. Хмельницькому.

5. Опис ринку, на якому відбулося (або є така можливість) обмеження конкуренції

- (28) Організатором перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі м. Хмельницький є ВК Хмельницької МР.
- (29) Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 року №1081 затверджено Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (далі – Порядок) і є обов'язковим для виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами (організаціями), залученими на договірних умовах для організації забезпечення проведення конкурсів, конкурсними комітетами та автомобільними перевізниками.
- (30) Ринок перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі м. Хмельницький є конкурентним.

- (31) Усі суб'єкти господарювання, які здійснюють перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах на території м. Хмельницький незалежно від форми власності, є учасниками ринку автобусних пасажирських перевезень загального користування.
- (32) Отже, ринок перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з перевезення пасажирів на відповідному автобусному маршруті загального користування.
- (33) Таким чином, підходи органів місцевого самоврядування, які відповідно до законодавства є замовниками перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування мають бути однаковими до всіх учасників зазначеного ринку.

6. Правова кваліфікація дій Відповідача

6.1. Антиконтурентні дії Відповідача

- (34) Відповідно до пункту 2 статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що регулюють відносини у сфері господарювання та визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (35) Згідно з статтею другою Закону України «Про захист економічної конкуренції» регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.
- (36) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (37) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконтурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (38) Антиконтурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються: надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (39) Вчинення антиконтурентних дій органів місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.
- (40) Враховуючи вищезазначене, дії ВК Хмельницької МР, які полягають у затвердженні рішенням від 09.08.2018 року №632 умов конкурсу та застосуванні додаткової умови на участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому щодо наявності власної або орендованої виробничо-

технічної бази, розміщеної на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу може призвести до обмеження кількості потенційних учасників конкурсів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів влади, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

- (41) Зважаючи на те, що вищевказані дії не призвели до суттєвого спотворення конкуренції, не завдали значних збитків суспільству адміністративною колегією Відділення ВК Хмельницької МР було надано Рекомендації від 17.01.2020 року за №72/01-рк/к згідно з яких було рекомендовано припинити дії, які полягають у необґрунтованому встановленні та застосуванні додаткової умови на участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому щодо наявності власної або орендованої виробничо-технічної бази, розміщеної на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу.
- (42) Листом від 14.02.2020 року №12-254-0218 ВК Хмельницької МР проінформував про розгляд рекомендацій, однак, зазначив, що: дана умова зумовлена рядом факторів, які впливають на здійснення, насамперед, безпечних перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в місті Хмельницькому:
1. Технічний стан транспортних засобів, якими здійснюються пасажирські перевезення. Транспортний засіб - автобус, яким здійснюються пасажирські перевезення, як джерело підвищеної небезпеки, потребує постійного передрейсового технічного огляду, що зводиться до мінімуму його поломку на маршруті під час здійснення перевезень пасажирів. Законодавством не врахований той факт, що місце стоянки, зберігання транспортного засобу, яким здійснюється перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах, має знаходитись якнайближче до місця формування рейсу, оскільки подекуди незадовільний стан доріг значною мірою впливає на його технічний стан. Сам факт, проведення передрейсової перевірки автобуса не гарантує, що даний транспортний засіб прибуде до місця формування рейсу в належному технічному стані, або ж не вийде з ладу під час здійснення пасажирських перевезень. Тому особи, які здійснюють перевезення пасажирів, зокрема, на міських автобусних маршрутах мають звести до мінімуму такі ризики.
 2. Безпосередньо безпечне перевезення пасажирів залежить від режиму праці та відпочинку водія транспортного засобу. Розташування виробничо-технічної бази на відстані більше 20 кілометрів від місця формування рейсу, може подекуди негативно впливати на дотримання перевізниками під час здійснення перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування затверджених розкладів руху, оскільки, на шляху прямування до місця формування рейсу діють і зовнішні фактори, такі як несприятливі погодні умови, особливо в зимовий період: хуртовини, замети, ожеледиця тощо. При цьому час, розрахований на прибуття транспортного засобу до місця формування рейсу значно збільшується, що супроводжується зміщенням розкладу руху. А враховуючи той факт, що регулярні перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування слугують саме для прибуття пасажирів - мешканців та гостей міста в певне місце та у визначений час (на роботу, в навчальні заклади, в заклади охорони здоров'я тощо), недотримання розкладів руху може призвести до дискомфортних умов для мешканців міста у всіх сферах життєдіяльності.
- (43) Виходячи з вищевказаного, з метою організації безпечних, регулярних перевезень пасажирів на автобусних маршрутах міста Хмельницького, ВК Хмельницької МР, як Організатором вищевказаних перевезень, було затверджено умову для перевізника-претендента мати в наявності власну або орендовану виробничо - технічну базу, на якій

забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктаж, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання, розміщену на відстані не більш як 20 кілометрів від місця формування рейсу. Враховуючи саме таку відстань розташування виробничо-технічної бази від місця формування рейсу, розроблялись та затверджувались паспорти автобусних маршрутів з обов'язковими умовами для здійснення міських пасажирських перевезень.

- (44) Крім того, ВК Хмельницької МР вказав, що значно віддалене місце розташування виробничо-технічної бази унеможливує здійснення Організатором перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування міста Хмельницького постійного контролю за дотриманням перевізником вимог чинного законодавства, що регулює порядок здійснення пасажирських перевезень автомобільним транспортом, оскільки це призводить до додаткових витрат з місцевого бюджету.
- (45) Враховуючи вищевикладене, Організатор вважає, що дана умова є необхідною для якісного забезпечення перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування в місті Хмельницький.
- (46) Дані пояснення спростовуються оскільки згідно з пунктом 2 Порядку умови конкурсу це встановлені організатором (обов'язкові та додаткові) умови перевезень пасажирів, які повинні виконувати автомобільні перевізники, визначені на відповідному об'єкті конкурсу.
- (47) Відповідно до додатку 5 Порядку «наявність матеріально-технічної бази, на якій забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктажі, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання у разі розміщення такої бази на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу» є лише одним із показників нарахування балів за системою оцінки пропозицій автомобільних перевізників-претендентів за який перевізникам-претендентам може бути додатково нараховано 15 балів. Бали нараховуються за інформацією Укртрансбезпеки відповідно до бази ліцензійного реєстру.
- (48) Наявність матеріально-технічної бази, на якій забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктажі, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання є обов'язковим для суб'єктів господарювання, які надають або мають намір надавати послуги з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах на договірних умовах (статті 30 та 34 Закону України «Про автомобільний транспорт»).
- (49) При цьому, норма щодо обов'язкової прив'язки місця розташування матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання - перевізника до території обслуговування (місця формування рейсу) у чинних нормативно-правових актах, що регулюють діяльність у сфері транспорту відсутня взагалі.
- (50) Тобто, перевізники – претенденти, за умови відповідності ряду інших умов конкурсів з перевезення пасажирів в звичайному режимі руху у м. Хмельницький, мають бути допущені до участі цих конкурсах не залежно від місця розташування їх матеріально-технічної бази.
- (51) Таким чином, встановлена умова на участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому щодо наявності власної або орендованої виробничо-технічної бази, розміщеної на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу може призвести до обмеження кількості потенційних учасників конкурсів так, як подані пропозиції перевізників (претендентів) виробничо-технічна база яких, розміщена на відстані більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу не відповідатимуть умовам конкурсів та комісією будуть відхилені.
- (52) Разом з тим, суб'єкти господарювання – перевізники (ТОВ «Штефанік-Арсенюк», ТОВ «Він-Авто-Експрес», ФОП Когут Л. В., ТОВ «Автотранс Поділля» та інші), які здійснюють свою діяльність на товарному ринку з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у районах, що межують з містом Хмельницький, зокрема, Красилівському, Ярмолинецькому, Деражнянському тощо, але виробничо-

технічна база яких знаходиться на відстані більше ніж 20 кілометрів від місця формування рейсу, є потенційними конкурентами учасників даних конкурсів проте не мають змоги прийняти участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому.

- (53) Слід також зазначити, що у вищевказаній умові конкурсу Організатор не вказує, як саме має вираховуватись відстань не більше 20 кілометрів від місця формування рейсу чи географічно чи по протяжності автомобільної дороги, що також може ставити суб'єктів господарювання – перевізників у нерівні умови.
- (54) Тому, в результаті таких дій ВК Хмельницької МР звужено кількість потенційних суб'єктів господарювання – перевізників, які спроможні прийняти участь у конкурсах, що може призвести до обмеження конкуренції під час проведення конкурсів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах на м. Хмельницького.

6.2. Негативний вплив на конкуренцію, що призвів до обмеження конкуренції

- (55) Згідно з частиною першою пункту 10 Порядку Організатор перевезень затверджує умови конкурсу, в тому числі обов'язкові, відповідно до [статті 44](#) Закону України “Про автомобільний транспорт”. Крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS-системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті, тощо). Організатор встановлює вимогу щодо забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські внутрішньообласні автобусні маршрути загального користування, транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 35 відсотків загальної кількості автобусів до 31 грудня 2019 р. та до 50 відсотків - з 1 січня 2020 року.
- (56) Метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах окрім іншого є створення конкурентного середовища (Пункт 5 Порядку).
- (57) Отже, з метою створення конкурентного середовища встановлені організатором умови, що стосуються відповідного об'єкту конкурсу обов'язково мають бути обґрунтовані у спосіб не заборонений чинним законодавством.
- (58) Виконавчим комітетом Хмельницької міської ради, як організатором перевезень на відповідній території, прийнято рішення від 09.08.2018 року №632 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету від 06.09.2017 року №607 «Про затвердження Порядку організації та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницький, типової форми Договору про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому, встановлення Умов конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому та втрату чинності рішень виконавчого комітету».
- (59) Додатком 2 до цього рішення затверджено умови конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування де однією із основних засад організації пасажирських перевезень визначено наявність власної або орендованої виробничо-технічної бази, на якій забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктажі, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання, розміщену на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу.
- (60) 4 жовтня 2018 року та 31 жовтня 2019 року виконавчим комітетом Хмельницької міської ради були проведені конкурси з перевезення пасажирів в звичайному режимі руху. Однією з основних умов цих конкурсів було визначено умову про те, що перевізник – претендент при подачі документів на участь у конкурсах з перевезення пасажирів в звичайному режимі руху у м. Хмельницькому зобов'язаний мати власну або орендовану виробничо-технічну базу, на якій забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктажі, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання,

розміщену на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу.

- (61) Тобто, суб'єктам господарювання – перевізникам у яких власна або орендована виробничо-технічна база, на якій забезпечується проведення медичного огляду водіїв, їх стажування та інструктажі, а також огляд технічного стану автобусів та їх зберігання розміщена на відстані понад 20 кілометрів від місця формування рейсу відповідних об'єктів конкурсу, недоцільно подавати документи на участь у конкурсах так, як їх пропозиції не відповідатимуть умовам конкурсів та конкурсною комісією будуть відхилені.

7. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (62) У відповідь на подання з попередніми висновками у справі ВК Хмельницької МР листом від 20.05.2020 року №12-1722-02-24 повідомив, що управлінням транспорту та зв'язку Хмельницької міської ради готується проект рішення виконавчого комітету Хмельницької міської ради про виключення з умов конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому додаткової умови щодо наявності в перевізника – претендента власної або орендованої виробничо – технічної бази, розміщеної на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу.

8. Остаточні висновки Відділення

- (63) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться висновок Відділення, про те, що дії Відповідача, які полягали у:
- затвердженні рішенням від 09.08.2018 року №632 умов конкурсу та застосуванні додаткової умови на участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому щодо наявності власної або орендованої виробничо-технічної бази, розміщеної на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу може призвести до обмеження кількості потенційних учасників конкурсів, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (64) Такі дії Відповідача заборонені відповідно до частини 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Виходячи із викладеного вище, керуючись статтями 12, 12¹, 14 та 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 за №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.01 за №291/5482, (зі змінами), пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРШИЛА:

1. Визнати дії виконавчого комітету Хмельницької міської ради (вул. Гагаріна, 3, м. Хмельницький, 29000, ідентифікаційний код юридичної особи - 04060772), які полягали у затвердженні рішенням від 09.08.2018 року №632 умов конкурсу та застосуванні додаткової умови на участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому щодо наявності власної або орендованої виробничо-технічної бази, розміщеної на відстані не більше, як 20 кілометрів від місця формування рейсу може призвести до обмеження кількості потенційних учасників конкурсів порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів влади, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
2. Зобов'язати виконавчий комітет Хмельницької міської ради у двомісячний строк з дня отримання цього рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення шляхом приведення умов на участь у конкурсах з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у м. Хмельницькому у відповідність до «Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування», що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 року №1081.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до Господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

О. ФЕДОРЧУК